

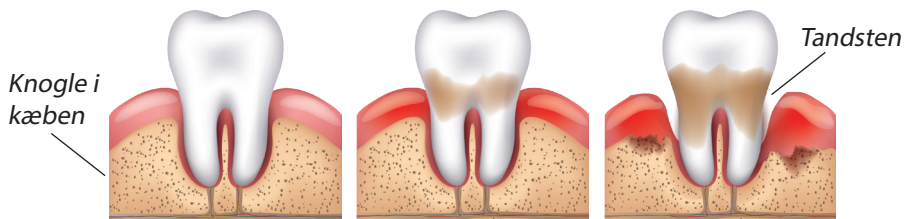
Parodontitis

Hvad er parodontitis?

Parodontitis er infektion i den knogle, som tænderne sidder fast i. Parodontitis opstår ved ubehandlet betændelse i tandkødet i en længere periode.

De bakterier, der er årsag til betændelse i tandkødet, har ved parodontitis spredt sig til lommerne mellem tand og tandkød. Bakterierne nedbryder fibrene omkring tænder og den knogle i kæben, som tænderne sidder fast i.

Sundt tandkød har en rosa farve. Rødt, hævet og/eller blødende tandkød er tegn på betændelse og sygdom i tandkødet. Billede 2 og 3 viser tandsten, som er dannet, fordi tænderne ikke bliver børstet helt rene. Ved parodontitis dannes der også tandsten under tandkødet på tandens rod.

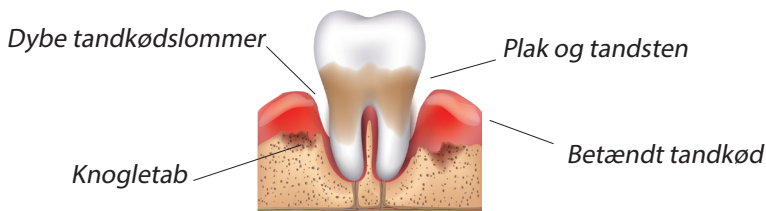

1. Sundt tandkød

2. Betændt tandkød

3. Parodontitis

Symptomer

Parodontitis kan være en lumsk sygdom. Det er ikke sikkert, at du kan mærke, at du har parodontitis. Måske bløder det, når du børster tænder, men det er ikke sikkert.

Hvis du er ryger, bløder det sikkert ikke, fordi rygning får tandkødets blodkar til at trække sig sammen og svækker tilførslen af blod.

Hvis parodontitis ikke stoppes i tide, kan du få løse tænder og i værste fald miste tænder, når knoglen, som tænderne sidder fast i, nedbrydes.

Forskning viser, at bakterier i tandkødsloommerne kan komme ud i blodbanerne og sprede sig til andre dele af kroppen. Det kan påvirke din generelle sundhed og forværre andre sygdomme som fx hjerte-kar-sygdom, diabetes og leddegigt.

Parodontitis kan forebygges

Du kan forebygge parodontitis ved at være grundig med din tandbørstning hver dag.

Det er både tænderne og overgangen mellem tanden og tandkødet, der skal børstes.

For de fleste er det også nødvendigt at bruge mellemrumsbørster, tandstikker og tandtråd til at fjerne madrester og bakterier mellem tænderne.

Sørg for at børste systematisk, så du husker at ramme alle tænderne med tandbørsten både på ydersiden, indersiden og tyggefladerne.

Mange vil have glæde af en elektrisk tandbørste. En elektrisk tandbørste udfører selv den korrekte børstebevægelse og kan være nemmere at anvende end en almindelig tandbørste. Det er vigtigt, at du kommer hele vejen rundt om hver enkelt tand.

Hvem behandler parodontitis?

Tandplejere er uddannede til at diagnosticere og behandle parodontitis. Ved at måle dybden på tandkødsломmerne rundt om tænderne kan tandplejeren finde ud af, hvilke tænder der er ramt af parodontitis. Tandplejeren undersøger, hvor meget tandsten, der sidder fast under tandkødet på tændernes rødder, og fjerner det.

Tandplejeren vejleder og rådgiver dig om, hvordan dine tænder og dit tandkød kan holdes rent og sundt i fremtiden.

Hvordan behandles parodontitis?

Parodontitis behandles ved, at du får rensset bakterierne op af hver enkelt tandkødslomme og skrabet tandsten af overfladen på tændernes rødder.

Hvis der er mistet knogle, kan denne ikke gendannes, men nedbrydning af knoglen kan stoppes med behandling, så der ikke mistes yderligere knogle.

Du vil både komme jævnligt til behandling hos tandplejeren på tandklinikken og blive instrueret i gode vaner i forhold til din egen daglige pleje af munden. Det er helt afgørende for en vellykket behandling, at din pleje af mund og tænder er grundig derhjemme.

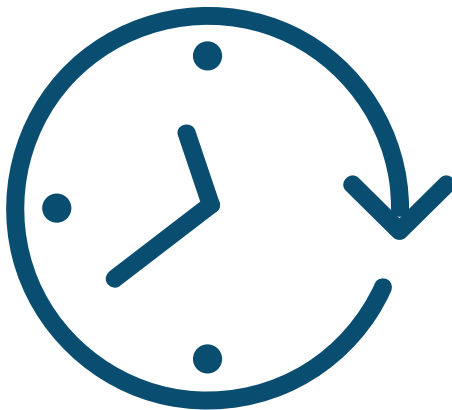
Tandpasta tilsat bakteriehæmmende midler som fx klorhexidin kan benyttes som alternativ til almindelig tandpasta i en periode.

Spørg din tandplejer til råds om, hvordan du skal pleje dine tænder for at stoppe parodontitis.

Behandlingens varighed

Tænderne kan som regel ikke renses fuldstændigt ved et enkelt besøg på klinikken. Behandling af parodontitis strækker sig typisk over et år eller mere for et vellykket resultat.

Tidshorisonten afhænger bl.a. af din og tandplejerens samarbejde i behandlingsforløbet. Men det handler også om, hvor fremskreden din parodontitis er ved behandlingens start, og hvordan du heler op efter de enkelte behandlinger hos tandplejeren.

Hvem får parodontitis?

Parodontitis begynder typisk med betændelse i tandkødet, som får lov til at udvikle sig til parodontitis. Alle kan få parodontitis, men følgende faktorer øger risikoen:

- At du ikke børster dine tænder helt rene hver dag.
- At du ryger. Ved parodontitis er det vigtigt at stoppe med at ryge for at opnå et godt resultat af behandlingen.
- Systemiske og autoimmune sygdomme, fx diabetes eller leddegigt.
- Tør mund forårsaget af forskellige former for medicin.
- Nedsat immunforsvar ved sygdom og stress.
- Hormonelle forandringer/problemer.

I helt særlige tilfælde (under 1% af befolkningen) sker det, at unge mennesker får en aggressiv form for parodontitis, der udvikler sig hurtigt og kan følge en hele livet. I disse tilfælde er det ekstra vigtigt med en grundig mundhygiejne og at få tjekket tænderne jævnligt hos en tandplejer. Din tandplejer kan fortælle dig, om du hører til denne gruppe.

Ved implantater

Parodontitis kan også opstå omkring tandimplantater og har betegnelsen peri-implantitis.

Peri-implantitis opstår som følge af betændelse i tandkødet, der har udviklet sig til infektion i knoglen omkring implantatet.

Behandlingen er den samme som ved parodontitis omkring de naturlige tænder. Det kan dog være meget vanskeligt at rense den kunstige tand, fordi tandens 'rod' (implantatet) er formet som en skrue med gevind. Rillerne i gevindet samler nemt bakterier, som er svære at rense væk.

Sådan passer du dine tænder

- Børst tænderne rene to gange dagligt.
- Brug en blød tandbørste, gerne en elektrisk tandbørste.
- Brug tandpasta med fluorid.
- Spyt ud efter tandbørstning, men undlad at skylle din mund.
- Brug mellemrumsbørster, tandstikker og/eller tandtråd hver dag.
- Spar på sukker og syreholdige drikke som fx juice og sodavand.
- Spørg din tandplejer til råds om din mundhygiejne.

**Find flere gode råd på taenderne.dk
– eller spørg din tandplejer**

tænderne.dk

Danske Tandplejere
Rosenborggade 1A
1130 København K
tlf. 8230 3540
info@dansktp.dk
danskettandplejere.dk

April 2023

Tryk og distribution i samarbejde med:

PROUD TO CARE